Dokumenttyp:
Riktlinje

Diarienummer:
KS 485-2024

Dokumentägare:
Trygghets- och säkerhetschef

För Revidering ansvarar:
Kommunstyrelsen

Revideringsintervall:
Vid behov

För uppföljning ansvarar:
Kommunstyrelsen

Intervall för uppföljning:
En gång per mandatperiod

Dokumentet gäller för:
Alla kommunens myndigheter

Giltighetsperiod:
2025-06-02– tillsvidare

Versionshistorik:
Ingen tidigare version

Ersätter:
Inget tidigare dokument

Antaget:
2025-06-02 § 191

Riktlinjer - säkerhet för förtroendevalda

Inledning

Svalövs kommun är en politiskt styrd organisation och tryggheten och säkerheten för politiskt förtroendevalda ska upprätthållas för att det demokratiska beslutsfattandet ska fungera. Försök till otillbörlig påverkan genom trakasserier, hot, hot om våld eller våld som riktas mot förtroendevalda eller mot beslutsfattandet i kommunen är ett allvarligt angrepp på de grundläggande demokratiska principerna och det demokratiska beslutsfattandet. Förtroendevalda ska inte riskera att påverkas i sitt beslutsfattande på grund av hot, våld eller trakasserier. Uppdraget ska kunna genomföras på ett tryggt och säkert sätt.

Syfte

Syftet med denna riktlinje är att tydliggöra ramar för ansvarsfördelningen för de förtroendevaldas säkerhet för att förebygga och hantera hot, våld och trakasserier mot förtroendevalda. Riktlinjen ska också utgöra ett stöd för kommunens säkerhetsarbete kopplat till förtroendevalda.

Syftet är också att ge vägledning för ett proaktivt förhållningssätt och för hantering av allvarliga händelser som kan uppstå mot förtroendevalda i deras roll som beslutsfattare.

Omfattning

Riktlinjerna ska tillämpas av samtliga politiska organ i Svalövs kommun för att förebygga och hantera hot, våld eller trakasserier som kan kopplas till förtroendevaldas pågående politiska uppdrag.

Kommunens helägda bolag rekommenderas att ta fram liknande riktlinjer.

Riktlinjerna ska användas tillsammans med tillhörande rutiner och vägledningar.

Lagstiftning och andra styrdokument

Kommunallagen

Kommunallagen ger befogenhet att vidta de generellt inriktade insatser som behövs för att skydda demokratin.

Med förtroendevalda avses i kommunallagen ledamöter och ersättare i fullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder och fullmäktigeberedningar, de som fullgör förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid samt revisorer. Förtroendevalda som fullgör ett uppdrag på heltid eller betydande del av heltid har som regel ett uppdrag som kommunalråd.

Arbetsmiljölagen

Arbetsmiljölagen (AML) gäller för alla verksamheter där en arbetstagare utför ett arbete för en arbetsgivares räkning. Formellt är inte förtroendevalda att betrakta som anställda av en kommun och omfattas därmed inte av arbetsgivaransvaret enligt AML.

Säkerhetspolicy

Kommunfullmäktige har beslutat om en säkerhetspolicy som anger kommunens ambitionsförklaring, inriktning, ansvar och ramar för säkerhetsarbetet. Enligt säkerhetspolicyn så är det kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret för kommunens säkerhetsarbete och respektive bolagsstyrelse för de kommunala bolagen.

Försäkringar

Förtroendevalda omfattas av kommunens tjänstereseförsäkring vid tillfällen då man är på resa i samma omfattning som övriga anställda. Förtroendevalda omfattas även av kommunens krisförsäkring som omfattar bl.a. rån, överfall, olycksfall, inbrott m.m. Förtroendevalda omfattas även av kommunens ansvarsförsäkring för skada som den förtroendevalde orsakar i uppdraget.

Råd och stöd

Med anledning av det ansvar och den risk för utsatthet som tillkommer kommunens kommunalråd, oppositionsråd och samtliga nämndsordföranden så avser Svalövs kommun att omfatta denna krets av politiker i ett visst mått av ansvarstagande när det kommer till hjälp och stöd vid säkerhetsincidenter, t.ex. samtalsstöd och personlarm.

Kommunens ansvar

Svalövs kommun ansvarar för att de aktiviteter som kommunen arrangerar och där förtroendevalda deltar i sin roll som förtroendevald, genomförs på ett tryggt och säkert sätt. Den som ansvarar för en aktivitet, såsom ett sammanträde, konferens eller en förrättning, ska tänka igenom säkerheten inför aktiviteten och vid behov söka stöd hos säkerhetsenheten.

Säkerhetsenheten ansvarar för att utbilda förtroendevalda om förebyggande av risker av olika slag, såsom otillbörlig påverkan, hot, hot om våld och våld. Sådan utbildning genomförs fortlöpande i mån av tid och behov.

Kommunens ansvar upphör att gälla när en person inte längre har ett politiskt förtroendeuppdrag.

Ansvar för säkerhet vid sammanträden

Kommunfullmäktiges sammanträden är enligt kommunallagen offentliga och allmänheten har tillträde till sammanträdena både fysiskt och via webbsändning. Allmänheten har möjlighet att lyssna på sammanträdena, men har inte rätt att yttra sig.

Kansliet i samverkan med säkerhetsenheten ansvarar för att en riskbedömning genomförs inför sammanträden och att åtgärder vidtas inför sammanträdena så att dessa ska kunna genomföras säkert och tryggt.

Kommunstyrelsen och nämndernas sammanträden är som regel inte öppna för allmänheten, men en nämnd kan besluta om att hålla öppna sammanträden.

Nämndens ordförande tillsammans med nämndens sekreterare ansvarar för att en riskbedömning inför sammanträden görs. Om riskanalysen ger anledning att vidta åtgärder, informerar nämndsekreteraren sin chef som ansvarar för att åtgärder vidtas för att säkerställa att sammanträdena kan genomföras tryggt och säkert.

Kansliet ansvarar för att registrera incidenter som sker i samband med sammanträden eller förrättningar. Brott ska polisanmälas.

De politiska partiernas ansvar

Partierna ansvarar för sina medlemmar som har kommunala uppdrag, när dessa deltar i politiska aktiviteter som inte är kopplade till förtroendeuppdraget. Respektive parti har ansvaret för politikernas trygghet och säkerhet under valrörelsens partiarbete och annan partirelaterad verksamhet under mandatperioden.

De politiska partierna ansvarar själva för bedömningen av risker inför och under offentliga möten och andra politiska möten, som inte är kommunala sammanträden.

Partierna har möjlighet att samverka med säkerhetsenheten i det förebyggande arbetet med säkerhet för förtroendevalda.

Den förtroendevaldes ansvar

Den förtroendevalde har ansvar för att inhämta nödvändiga kunskaper i hur risker kan förebyggas kopplade till den egna personen, exempelvis genom att delta i utbildningar som erbjuds och följa de rutiner som finns för förtroendevalda.

Polisanmälan

Alla brott ska polisanmälas och vid eventuell misstanke om alla former av otillåten påverkan, hot eller andra påtryckningar mot den politiska organisationen i kommunen så ska Polismyndigheten kontaktas.